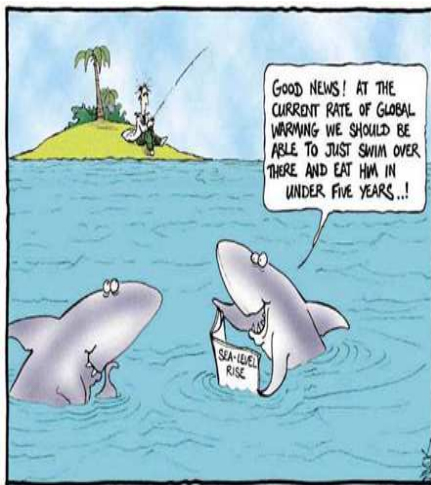

Τμήμα Γεωγραφικών Επιστημών
Καθηγητής Γιώργος Σέκκες
BA in Geography - MPS in Geographical Information Technologies
Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο: gsekkes@cytanet.com.cy
Ιστοσελίδα: www.gsekkes.com

Σχολικό Έτος 2017– 2018

Εξεταστέα ύλη / Περιγραφή μαθήματος: Γεωγραφία Β' Γυμνασίου

Εισαγωγή: Γεωγραφία είναι ένα πεδίο της επιστήμης αφιερωμένο στη μελέτη των εδαφών, την γεωμορφολογία τους, τα διάφορα χαρακτηριστικά τους, τους κατοίκους, και γενικά όλα τα φυσικά και ανθρωπινά φαινόμενα που συμβαίνουν στη Γη. Συνδυάζει τη μελέτη των ανθρώπων και της γης, προκειμένου να βρει λύσεις για τα κοινωνικά, τα πολιτικά και τα περιβαλλοντικά προβλήματα του σήμερα.

Μια κυριολεκτική μετάφραση για την Γεωγραφία είναι: "Να περιγράψει ή να γράψει για τη Γη". Είναι μια σημαντική φυσική και ανθρωπίνη επιστήμη που προσπαθεί να εξηγήσει, να ερμηνεύσει και να προβλέψει πώς οι άνθρωποι ενεργούν μέσα στον κόσμο που ζουν. Γεωγραφία έχει ονομαστεί σαν "Η γέφυρα ανάμεσα στον άνθρωπο και τη φυσική επιστήμη".

Η Γεωγραφία, στο σύνολο των εκφράσεων της αποτελεί το θεσμό μέσω του οποίου κάθε άτομο αποκτά κατάλληλα γνωστικά εφόδια, ανακαλύπτει και καλλιεργεί ικανότητες, δεξιότητες και αξίες, για να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις της ζωής. Είναι εδώ που αναδεικνύεται ο κυρίαρχος ρόλος της γεωγραφικής επιστήμης και η αναγκαιότητα της γεωγραφικής εκπαίδευσης για την ορθή ενημέρωση, κριτική ικανότητα, δημοκρατική συμμετοχή, ανάλυση και σωστή διαχείριση

θεμάτων.

Σήμερα πολύ περισσότερο από ποτέ η ανθρωπότητα αντιπαράθεται με σωρεία από πολύπλοκα ανθρωπινά και φυσικά φαινόμενα, όχι μόνο σαν αντικείμενα, αλλά και το πώς έχουν δημιουργηθεί και κατά καιρούς έχουν αλλάξει. Μέσα από την γεωγραφική έρευνα και γνώση, σήμερα οι άνθρωποι είναι σε θέση να γνωρίζουν μια σωρεία νέων πραγμάτων που δεν μπορούσαν να τα γνωρίσουν πριν. Σωρεία πραγμάτων ή θεμάτων που διαμορφώνουν έντονα τη σύγχρονη ζωή και τις κοινωνικές δομές της ανθρωπότητας.

Περιγραφή Μαθήματος: Θα ξεκινήσω με ένα απόσπασμα που πήρα από τον Jack Dangermond: " We live in this ordinary world and this extraordinary world both at the same time. You and I are also living in a world that's facing serious challenges." Η αύξηση του πληθυσμού, η αστικοποίηση, η ρύπανση, η χρήση της ενέργειας, όλα αυτά καταλαβαίνουμε ότι επηρεάζουν την αλλαγή του κλίματος, που στη συνέχεια με τη σειρά του επηρεάζει τη συμβίωση μας στον πλανήτη Γη. Δηλαδή τα πάντα που υπάρχουν στον έμβιο κόσμο μας. Όπως την δημιουργία σοβαρών ακραίων κλιματολογικών φαινομένων και κλιματολογικών αλλαγών όπως για παράδειγμα: την ξηρασία, ερημοποίηση, πλημμύρες, σεισμούς, ηφαιστεια, που με τη σειρά τους επηρεάζουν το κοινωνικό μας κόσμο, κυρίως στις κοινωνικές μεταναστεύσεις.

Είναι εδώ που η Γεωγραφία είναι πιο σημαντική από ποτέ. Η πολύ δουλειά που κάνουν οι Γεωγράφοι σήμερα είναι πιο σημαντική από ποτέ. Η Γεωγραφία ως επιστήμη μας παρέχει το πλαίσιο και το περιεχόμενο του κόσμου μας. Παρέχει ένα πλαίσιο για την κατανόηση του κόσμου μας, φέρνοντας όλες τις μετρήσεις μαζί, για να τις αναλύσει, να τις απεικονίσει, να τις κατανοήσει και να βρει τις λύσεις τους.

Το μάθημα αυτό είναι μια εισαγωγή για την Γεωγραφία. Την επιστήμη που όταν την μελετήσουμε θα μας βοηθήσει να καταλάβουμε όλα όσα συμβαίνουν στον κόσμο και γενικά στον πλανήτη γη. Αυτό το μάθημα εστιάζεται στην αμφίδρομη σχέση μεταξύ ανθρώπινης και της φυσικής γεωγραφίας. Οι μαθητές/τριες θα εξοικειωθούν με διάφορους όρους, αρχές, καθώς επίσης με γεωγραφικές τεχνικές και άλλες βασικές έννοιες, έτσι που να τους δημιουργήσει μια καλή γενική εικόνα τι είναι η γεωγραφία. Τα μοντέλα, θεωρίες και οι εξηγήσεις θα επιτρέπουν στους μαθητές/τριες να κατανοήσουν πώς η ανθρώπινη γεωγραφία αλληλεπιδρά και συνδέεται με την φυσική γεωγραφία. Σχετικά θέματα θα συζητηθούν όπως: η Ευρωπαϊκή Ήπειρος, η Χαρτογραφική Επιστήμη, τα Γεωγραφικά Συστήματα Πληροφοριών, Ανανεώσιμες και Μη Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας, η βιώσιμη ανάπτυξη / αειφορία διαχείριση, κλίματα και η φυσική γεωγραφία της Ευρώπης και της Κύπρου, οικονομική γεωγραφία, τριγωνικό διάγραμμα, χλωρίδα και πανίδα της Κύπρου, κατανομή πληθυσμού της Κύπρου, πληθυσμιακή πυραμίδα, την δράση της θάλασσας, φαινόμενα αποσάθρωσης και διάβρωσης, φυσιογραφικές περιοχές της Κύπρου, φαινόμενα τεκτονικών πλακών, τους σεισμούς, τα ηφαίστεια, τα κύματα τσουνάμι, τη βιομηχανία, τη γεωργία, και τον δασικό πλούτο της Κύπρου μας.

Απώτερος σκοπός μου είναι να δημιουργήσω τη δομή έτσι ώστε οι μαθητές / τριες να μπορέσουν να δημιουργήσουν μια επαγωγική, ουσιαστική και μακροχρόνια μάθηση για το μάθημα που αφορά το γενικό όρο: “Τι είναι η Γεωγραφία”. Μέσα από την διδασκαλία μου, θα χρησιμοποιήσω τις τρεις συνιστώσες μάθησης: την εννοιολογική, την επιστημολογική και την πρακτική έτσι που οι μαθητές / τριες να καλλιεργήσουν αξίες όπως η εργατικότητα, την συνεργασία, το σεβασμό, την ειρήνη, την προσφορά και την αγάπη που θεωρούνται θεμελιώδεις για την ανάπτυξη καλού χαρακτήρα, εργατικότητας και υπευθυνότητας.

Στόχοι Μαθήματος: Μετά το τέλος αυτής της σχολικής χρονίας για το μάθημα της Γεωγραφίας, οι μαθητές / τριες πρέπει να είναι σε θέση να μπορούν να έχουν μίαν καλή επισκόπηση / γνώση πάνω στα ακόλουθα:

1. Τι είναι Γεωγραφία.
2. Τις τέσσερις κατηγορίες της Γεωγραφίας. Ανθρωπογεωγραφία, Φυσική, Περιβαλλοντική και Γεωγραφικά Συστήματα Πληροφοριών.
3. Οι μαθητές θα μπορούν να κάνουν αποτελεσματική χρήση των γνώσεων και των δεξιοτήτων τους σε πρακτικές εφαρμογές. Δηλαδή γεωγραφικά δεδομένα με την χρήση του ηλεκτρονικού υπολογιστή. Γεωγραφική τεχνολογία με την χρήση ArcGIS Online “AGOL.”
4. Οι μαθητές να έχουν μια καλή κατανόηση των εννοιών, αρχών, μοντέλων, προσεγγίσεων και τεχνικών της Γεωγραφίας για κάθε ενότητα που συζητήθηκε και παρουσιάστηκε στην τάξη.

Απαιτούμενα Εγχειρίδια και άλλο Γεωγραφικό Υλικό:

1. Βιβλία Γεωγραφίας του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού. **Απαιτείται.**
2. Σύγχρονος Παγκόσμιος Άτλαντας. **Απαιτείται.**
3. Όργανα μέτρησης όπως χάρακα, μοιρογνωμόνιο, διαβήτη. **Απαιτείται.**
4. Τετράδιο γραφικών παραστάσεων παρόμοιο με το τετράδιο της Φυσικής. **Απαιτείται.**
5. Φαίλ αρχείων. **Απαιτείται.**
6. Βιβλία Γεωγραφίας του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας της Ελλάδας.

Διαλέξεις & Διαγνωστική Εξέταση και Βαθμολόγηση:

Το μάθημα μου θα αποτελείται από συχνές διαλέξεις, παρουσιάσεις, συζητήσεις, ομαδικές εργασίες και ατομικές εργασίες στην τάξη. Κάποια κείμενα στη ιστοσελίδα μου www.gsekkes.com για αποθεματικό ανάγνωσης, εργασίες στο σπίτι, και αν καταστεί κατορθωτό θα μπορούσε να γίνει και μια επί τόπου μελέτη ενός θέματος, για μια συγκεκριμένη ενότητα.

Θα υπάρξει ένα προειδοποιημένο διαγώνισμα για κάθε τετράμηνο, πάνω στο μάθημα της προηγούμενης παρουσίασης. Επίσης θα δοθούν κουίζες / απροειδοποίητα πάνω στη διάλεξη της προηγούμενης

παρουσίασης και συζήτησης που έγινε στη τάξη, ολιγόλεπτες ασκήσεις στην τάξη και τέλος, τη τελική παρουσίαση - Project - κάποιου Γεωγραφικού θέματος που θα σας αναθέσω.

Κάθε διαγώνισμα ισούται με το 35% του βαθμού σας, τα κουίζες – απροειδοποίητο – θα ισούται με το 15%, και το υπόλοιπο ποσοστό ίσο του 50% θα εξαρτάται από την συμμετοχή και το ενδιαφέρον σας στην τάξη, κατοίκων εργασίες σας, εργασίες στη τάξη, τις μελέτες σας, την συμπεριφορά και την στάση σας προς τους συμμαθητές σας και τον καθηγητή σας.

Επιλεγμένες παραπομπές και άλλες πηγές διαβάσματος. Μπορείτε να τες βρείτε μέσα από διάφορα βιβλιοπωλεία, ιστοσελίδες, στη βιβλιοθήκη του σχολείου ή σε άλλες δημόσιες βιβλιοθήκες της πόλης ή σε βιβλιοθήκες διάφορων πανεπιστημίων και κολλεγίων. Μερικές από αυτές είναι :

1. Γιώργος Σέκκες 2008: www.gsekkes.com - Εισαγωγή στην Γεωγραφία.
2. Γεωγραφικός Όμιλος Κύπρου 2017: "Γεωγραφία της Κύπρου." – Διαθέσιμο από την βιβλιοθήκη του σχολείου.
3. Γ. Κωνσταντίνου, Ι. Παναγίδης, 2013. "Κύπρος και Γεωλογία". Επιστήμη – Περιβάλλον – Πολιτισμός, έκδ. Πολιτιστικό Ίδρυμα Τραπεζής Κύπρου.
4. Roger Tomlinson 2011. Thinking about GIS. ESRI Press. Redlands, California, USA.
5. Garrett Nagle, Kris Spencer 2006. Geography through diagrams. Oxford Revision Guides. Oxford University Press, UK.
6. Αθήνα Καραμπάτσα, Αικατερίνη Κλωνάρη, Κωστής Κουτσόπουλος και Θεόδωρος Τσουνάκος 2006. Γεωγραφία. Υπουργείο Εθνικής Παιδείας, Αθήνα.
7. Γ. Κωνσταντίνου, Ι. Παναγίδης, Κ. Ξενοφώντος, Σ. Αφροδίσης και Π. Μιχαήλδης 2002. "Η Γεωλογία της Κύπρου". Τμήμα Γεωλογικής Επισκόπησης. Υπουργείο Γεωργίας Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος. Λευκωσία, Κύπρος.
8. Wilpen Gorr, Kristen Kurland 2011. Geographical Information Systems. ESRI Press. Redlands, California, USA.

Μεθοδολογία μαθήματος. Κάθε εβδομάδα, θα πρέπει να πράττετε τα ακόλουθα:

1. Επανεξέταση μαθησιακών στόχων της εβδομάδας.
2. Να διαβάζετε όλες τις αναγνώσεις που σας ανατέθηκαν.
3. Να απαντάτε στο τετράδιο της Γεωγραφίας όλες τις εργασίες που σας ανατέθηκαν.
4. Να διαβάσετε το υλικό της διάλεξης μου για το συγκεκριμένο μάθημα της εβδομάδας.
5. Συμμετοχή και συζήτηση στη τάξη.
6. Να συμπληρώνετε και να υποβάλετε όλες τις εργασίες σας στις καθορισμένες ημερομηνίες.
7. Περιήγηση στην ιστοσελίδα.

* Παρακαλώ σημειώστε ότι θα σας ανατεθούν αναγνώσεις από τα γεωγραφικά καθορισμένα φυσικά σας κείμενα του Υπουργείου της Παιδείας, καθώς επίσης και από αλλά πρόσθετα άρθρα, γεωγραφικές μελέτες, και περιπτωσιολογικές μελέτες όπως απαιτείται. Για κάθε διάλεξη θα υπάρχει πάντα και μια παρουσίαση σε MS Power Point. Επίσης θα χρησιμοποιηθούν στην τάξη πραγματικά παραδείγματα με την χρήση των Γεωγραφικών Συστημάτων Πληροφοριών GIS και AGOL.

Ώρες Γραφείου: Πάντοτε η πόρτα του γραφείου μου θα είναι ανοικτή για τους μαθητές μου . Ότι χρειάζεστε να ρωτήσετε κάτι σχετικά με το μάθημα, μη διστάσετε να το πράξετε. Ακόμα κι αν είμαι μακριά από το γραφείο μου, μπορείτε να επικοινωνήσετε μαζί μου μέσω του ηλεκτρονικού μου ταχυδρομείου.

Σημείωση: Συνιστάται ότι κάθε μαθητής / τρια πρέπει να επισκέπτεται συχνά την ιστοσελίδα του καθηγητή σας Γιώργου Σεκκέ, όπου όλα τα θέματα που συζητήθηκαν στη τάξη θα αναφέρονται και εκεί. Επίσης η περιήγηση σας στην ιστοσελίδα θα μπορείτε να βρείτε πολλές χρήσιμες πληροφορίες και άλλο γεωγραφικό υλικό, έτσι που να σας βοηθήσει να εμπλουτίσετε την γεωγραφική σας γνώση περισσότερο.

Δωρεάν Online Μαθήματα: Μπορείτε επίσης να επιλέξετε από εκατοντάδες online GIS μαθήματα δωρεάν από κορυφαία πανεπιστήμια και άλλες εξειδικευμένους οργανισμούς. Αναζητήστε ανά κατηγορία και ημερομηνία έναρξης από: <https://www.futurelearn.com/courses> ή δωρεάν GIS μαθήματα από την Esri: <https://www.esri.com/training/catalog/search/> ή επισκεφτείτε το GIS lounge <https://www.gislounge.com/learn-gis-for-free/>